

Motion till riksdagen

1988/89:Sf233

av Gullan Lindblad och Karl-Gösta Svenson

(båda m)

Nytt socialavgiftssystem för egenföretagare

Vi har vid flera riksmöten motionerat om bättre överensstämmelse mellan socialavgifter och förmåner för egenföretagare, men då utskottsmajoriteten avslagit motionen återkommer vi med våra förslag.

Den bristande överensstämmelsen mellan förmåner och avgifter har debatterats många gånger i riksdagen och har även behandlats av sjukpenningkommittén, som angav olika vägar för en lösning av problemet i betänkandet "Egenföretagares sjukpenning m.m." (SOU 1983:48). Den socialdemokratiska majoriteten förordade emellertid endast "en smidigare tillämpning" av nuvarande bestämmelser rörande sjukpenningförsäkringen. Trots att frågan sedan länge varit "under övervägande" hos riksförsäkringsverket och pensionsberedningen har intet förslag avgetts i ärendet.

Företagare med låga inkomster tvingas betala sociala avgifter för inkomster som är så små att de inte ger rätt till någon som helst ersättning från sjukförsäkringen och tilläggspensioneringen. Avgiften får i dessa fall karaktären av en ren skatt, som skall utgå trots att vederbörande vid inkomstbeskattningen inte anses ha någon egentlig skatteförmåga. Vid låga inkomster kan den avgiftsskyldige inte heller tillgodogöra sig avdrag för egenavgifterna, varför dessa i realiteten blir dyrare än för personer med högre inkomster.

För makar, som båda deltar i arbetet i jordbruk eller rörelse, kan det uppstå orättvisa genom att båda makarna i inkomstlägen mellan ett och två basbelopp helt kan mista ATP-skyddet om en inkomstupdelning sker.

En annan orättvisa gäller det förhållandet att en egenföretagare inte får inplaceras i högre sjukpenningklass än vad som motsvarar lönen för en anställd. Någon hänsyn till faktiska inkomstförhållanden tas inte, ej heller till arbetad tid i jordbruket eller företaget.

Som argument mot ett mer differentierat avgiftsuttag har anförts att det nya enhetliga avgiftssystemet, som infördes 1982, har inneburit betydande administrativa lättnader för såväl myndigheter som egenföretagare. Ganska nyligen har emellertid införts undantag från avgiftsplikten för mindre inkomster från jordbruksfastighet, vilket visar att det är helt administrativt möjligt att göra en särreglering för att minska negativa effekter av avgiftssystemet.

Vi anser därför att en utredning bör göras i syfte att få fram förslag till avgiftsuttag, som innebär bättre överensstämmelse mellan avgifter och förmåner för egenföretagare. Därvid bör även frågan om bättre möjligheter för egenföretagare att teckna frivillig sjukförsäkring prövas.

Hemställan

Mot. 1988/89
Sf233

Med stöd av ovanstående hemställs

att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag till ett nytt socialavgiftssystem för egenföretagare som ger bättre överensstämmelse mellan avgifter och förmåner än det nuvarande.

Stockholm den 16 januari 1989

Gullan Lindblad (m)

Karl-Gösta Svenson (m)